

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Jagthunden

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Jagthunden", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 208. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich06-shoot-workid70769.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Jagthunden.

§ 1. Almindelige Betragtninger over denne Dyreslægt.

Hunden er det huusligste af alle Huusdyr: det, som fremfor alle synes at være skabt til Menneskets Tjeneste. De andre kjende vel Huset, og antage det som et Hjem; men Hunden elsker det og forsvarer det. De andre vise sig som Leiere; Hunden som Medeier. Hine ere derfor tilfredse med et lidet Rum i Samme; denne er huusvant i det hele, Katten er den eneste, som virkelig elsker Huset, ja i en langt høiere Grad, end Hunden; men for sin egen Skyld. - Hunden derimod for sin Herres. Hesten, Koen, Faaret o.fl. ere villige til at skifte baade Hjem og Herre; Hunden forlader kun det Første med den Sidste. Katten viser sig snarere som Eier, end som Leier: den erkjender ingen Herre; i dens tammeste Tilstand har den alle Beboere lige kjære, og gjør næppe nogen Forskjæl paa dem og Fremmede. Den bruger Huset som Eiendom, benytter uden Forbeholden alle dets Bequemmeligheder, og anseer alle Fødemidler som sine Egne. Alle Beboerne kunne uddøe, flytte - den bliver. Man vil endogsaa paastaae, at Ilden ei engang er istand til at fordrive den.

Ganske anderledes er det med Hunden, hvis oprigtige Hengivenhed, ædle Uegennyttighed, og urokkelige Troskab med Rette har forhærvet den Titel af *Menneskets Ven*. Og dette caracteristiske Venskab for Mennesket bevarer den under alle Forhold, gjennem alle dens Afartninger: som Vægter ved Hjemmet, som Hyrde i Marken, som Hest for Slæden; men allermeest som Jæger.

Man behøver ikke at spørge: hvilket Dyr er først tæmmet? - det er Hunden. Den har aldrig været heel vild: har aldrig i nogen høi Grad havt den Frygt for Mennesket, som gjør alle andre Dyr til dets Slaver, eller Bytte. Dens medfødte Tilbøielighed har ført den sin Ven imøde, og lettet en Opdragelse, en Underviisning, i hvilken dens 209 Lærelyst lod den gjøre hurtige og sikke Fremskridt. Hvor beundringsværdig er dog denne Tilbøielighed! Den kræver Menneskets inderligste Taknemmelighed mod Skaberen, der gav det en saa uundværlig Medhjælper til Herredømmet over alle andre levende Skabninger. Det er ikke for dristig en Paastand: at uden Hunden vilde Mennesket, i nogle Jordstrøg seent, i andre aldrig have arbeidet sig ud af den raa Naturstand; ja i visse Egne vilde det ei engang været istand ret længe at friste sin Tilværelse, i andre ikke kommet videre end til Nomadelivet - det første Trin paa Culturens Stige. Hvorledes vilde det seet ud for Polarlandenes Beboere, for Eskimoerne, Grønlænderne, Kamskadalerne, dersom ikke Hunden var bleven dem skjænket, til at føre dem hastigt og sikkert omkring over de uhyre Sneemarket? Hvorledes skulde de have fristet Livet de lange Vintre? Skulde de stedse have havt Magt og Held til, i den korte Sommertid at jage og fiske sig Næringsmidler for de tre Fjerdedele af Aaret? Den dybe Sne havde forbudt dem enhver længere Udflugt fra Hytten, ethvert Samqvem med Andre. Men nu, med Hunden til Hest, fare de let og rask over Sneehavet, til heldig Jagt, til muntert Besøg: nu er Vinteren - den lange, haarde Vinter - deres gladeste Tid. Som den kostelige Kameel er for Araberen "*Sandørkens Skib*" saa er Hunden *Sneørkens* i det barske Norden.

Beundringsværdig - vi kunne ei gjentage det for tidt - er denne Hundens ret magnetiske Tilbøjelighed for Mennesket; den ligner - der skulde dog vel ingen af det elskværdige Kjøn læse disse Blade? - den ligner Qvindens: som hun, søger den en Ven, en Beskytter, en - ja, en Herre. Haardhed, selv Mishandling binder den end fastere til den udkaarne Hersker. Som Mandens Haandgribeligheder hos halvville Folkeslag ansees af Hustruen for gyldige Ægteskabsbeviser, for utvetydige Kjærlighedsmærker: saaledes optager ogsaa Hunden sin Herres Tugtelse med ydmyg Underkastelse, og slikker den Haand, som revser den. Katten viser Kløerne igjen, Hesten sine Hover; men Hunden skjuler de hvasse Tænder, og gemmer sit Mod og sin Styrke for den strænge, nen alligevel elskede, Herres Fjender.

Hunden elsker Mennesket over alle Ting, høiere end sig selv. Naar Herren kalder, forlader den Mad og Drikke, og - Elskov. For at behage ham lærer den de vanskeligste, Man kan næsten sige - de unaturligste Kunster. Den glæder sig ved opnaaet Færdighed, fordi den veed at det glæder dens Lærer. Den gaaer paa Tvende, for at ligne ham; den angriber sin egen Slægt, for at forsvare ham; hans Kjærtegn er dens høieste Belønning; hans Mishag er den utaalelig, og Hug smerter ei alene dens Legeme, men og dens - ja hvorfor ikke? - dens Sjæl. Thi Hvad mangler den vel uden maaskee Selvbevidstheden, der er Menneskesjælens Fortrin, og, som det kan falde sig, Kilden til den høieste Lykke, eller til den dybeste Elendighed? Og endda, foruden dette, havde Hunden blot Taleevne, den skulde med sin Herre maaskee føre lige saa underholdende Discours som mangan tobenet Tjener. Det er almindelig bekjendt, hvilken magisk Virkning det menneskelige Ansigt - fornemmeligt Øinene - øver paa alle Dyr, Endog de stærkeste og modigste udholde ikke Jordens Herres faste Blik, med mindre de ægges af den yderste

Hunger, eller Smerten hæver deres Mod til Raseri. Man har herpaa de mærkeligste og meest afgjørende Beviser: saasnart Man blot stivt anskuer (fixerer) et Dyr, og dettes Blik møder vort, da er det som hele dets overlægne Kraft slappedes, det betages af Frygt og seer sig om efter Flugt. En hollandsk Colonibonde paa Cap befandt sig i en Tykning med eet lige tæt hos en Løve. Denne griber over hans venstre Arm, dog uden at bide til; den er kommen ham for nær, tør hverken angribe eller fly. Jægeren, som kjender den Egenskab, om hvilken vi tale, staaer ubevægelig og stirrer ned paa Løven, og denne - plirer, tillukker næsten Øinene, og rører sig lige saalidet. Havde ikke nu, ulykkeligviis, en Cammerat ved sin Mellemkomst tilintetgjort Fortryllesen, den skulde - herom var Manden fuldelig overbeviist, efter nogle Secunders Forløb have sluppet Armen, rygget sig og grebet Flugten; men da Hiin skjød, uden at døde den paa Stedet, beed den til, og Jægeren var nu og paa sin Side nødt til at bryde Neutraliteten, med den Høire gribe sin Kniv og begynde en Kamp, der endtes dermed, at Løven faldt og at Overvinderen døde et Par Dage efter. Enhver Hippolog veed, at han, ved at gaae lige imod en kaad eller ondskafuld Hest, imponerer denne; og for ikke længe siden har en østerrigsk Cavallerist offentligt paastaaet: at han begynder og fuldfører den uregjerligste Gangers Afretning og Betvingelse med at stille sig tæt foran den, og der anvende Menneskeblikkets Trolddom. Lænkehunden - af hele Slægten den meest raa og vilde - den bidskeste Lænkehund lader sig ved dette Kunstgreb af en Fremmet jage ind i sit Huus; men ophører Communicationen mellem Begges Øine, ophører ogsaa strax det magiske 211 Phænomen.* Dog, Hvad vi her egentligt ville bemærke, er dette: at Hunden, ei alene Hig de øvrige firføddede Skabninger, bevæges af Frygt ved Skuet af det menneskelige Aasyn; men ogsaa af Glæde. Den læser i Herrens Øine ligesaavel sin Belønning, som sin Straf; den beiler til hans Gunst, smigrer og kjærtegner, indtil en venlig Mine forkynder den sit Ønskes Opfyldelse.**

Ethvert Dyr kan, under Menneskets Veiledning, modtage en Slags Dannelse, eller lære Noget, som ligger udenfor dets Natur; men Faa af dem lære *med Lyst*, og vel Ingen, uden Hunden, for *at behage sin Lærer*. Elefanten er yderst lærenem, gjør ogsaa villig Brug af sin Lærdom; men Alt med en vis Gravitet og aldrig uden Opfordring. Det Samme er omtrent Tilfældet med Hesten. Fuglene ere mere villige og muntre; men hos dem seer Alt heelt mekanisk ud. End-Ogsaa Katten kan bibringes andre Kundskaber, end at røve og rapse; men med stor Besværlighed, og under idelig Modstand, af hvilken dets velbekjendte Mærker ses paa Hovmesterens Hænder. Hunden alene lærer *con amore*, og søger sin Flittigheds Belønning i Underviserens Klap og Roes. Og vist er det, at Man hos de lærvilligste af alle Arter - Pudlerne - kommer videre med det Gode, end med det Onde. Vel kan enhver Hund - som ethvert Barn - indprygles Kundskaber og Færdigheder; men saa kan Man ogsaa være forsikkert om, at disse ei heller udøves uden Tvang og Nødvendighed. Naar vi herefter komme til at afhandle Hønsehundens Dressur, skulle vi ^{*}212 stræbe at godtgjøre: hvorlunde den ubarmhærtige Pryglen er ganske unødvendig, og at Man paa den modsatte Vei, med Taalmodighed, kommer ligesaa vidt. Men det gaaer her accurat som med Børneopdragelse: Man vil komme til Maalet *ad en Gjenvei*; Man giver sin Utaalmodighed, sin Knarvornhed, sin Vrede Rum; Man finder det nærmere at *slaae* sig igjennem, end at liste sig frem. Reent ud sagt: Man forstaaer ikke - gider ikke forstaae at *lempe sig*, at studere Opdraglingens individuelle Caracteer, benytte hans Anlæg, aflede hans Feil; Man vil *drive ham foran sig* til Maalet, istedet for at *drage ham efter sig**

Hundens Troskab er saa almindelig anerkjendt, at han ofte, som Sindbillede paa denne Dyd, pryder Stambøger, Nytaarsvers og mange stolte Malerier. At anføre Exempler, var det Samme, som at skrive en særskilt Bog. Vi bemærke kun herved: at den omhandlede Egenskab findes i udmærket Grad hos visse Arter: Pudlen, Hønsehunden, Gaardhunden o.fl.; i ringe Grad hos andre, f. Ex. Blodhunden, Støveren, Gravhunden, Mynden, samt at baade blandt Disse og Hine gives mærkelige Undtagelser fra den almindelige Regel. Forfatteren har kjendt en Hønsehund (en ægte Pointer og dresseret par force) som, foruden det at den vilde bide Folk - Jægere og Ikkejægere - end ikke uden Knur og Tænders Gnidsel modtog sin Herres mundtlige Correx; og gik det til Haandgribeligheder, gjorde Chasseur, skjøndt en fortrinlig Hund, ikke niere Godt den Dag; ja, hvis ikke Herrens kæmpestærke Venstre havde formaaet at knugholde Krabaten, medens den Høire bearbejdede hans Rygstykker, skulde det bleven til en ordentlig Tvekamp. Paa den anden Side veed Forf, ^{*}213 en Mynde, der formelig sultede sig ihjel af Sorg over sin Herres (en Herregaardskyttes) Død, liggende ubevægelig paa eet af hans efterladte Klædningsstykker.

Den Snildhed, Eftertænkksomhed og Aandsnærværelse, som Hunden ofte udviser, ere Egenskaber, der, i Forening med dens Erindringsevne, antyder noget Mere, end blot *Instinct*: (blind, bevidstløs Naturdrift) et Ord, ved hvilket vi gerne, i selvbehagelig Følelse af vor egen Aandsoverlæggenhed, betegne Dyrenes Tænkeevne. Hvo har ikke hørt om de herlige Hunde, Munkene paa Sct. Bernhardsklosteret holde til at oplede de i Sneen Vildfarende og Begravne? I Sneefog gaae de paa egen Haand ud med en Klokke og Liqueurflaske under Halsen til de Udmattedes Styrkelse. Kunne Disse ikke følge dem, vende de tilbage og vise deres barmhærtige Herrer Vei til de Forulykkede. Her kun eet Træk af mange: En saadan Hund havde i Sneen fundet en Moder med sit fiiraarige Barn. Hun, som med sit Legeme havde bedækket den Lille, var død; men Denne endnu levende og rørig. Og see! Barnet kommer ridende paa Hundens Ryg til Klosterporten! Hvorledes er det kommen tilhest? vist ikke uden Hundens Hjælp og Anstrængelse. Denne Tildragelse, der ikke er mange Aar gammel, har allerede Penselen og Gravstikken forevigt. - Flere af vore Læsere kjende vist Historien om den Hund, der ved sin Aandsnærværelse frelste to Menneskers Liv. Disse vandrede paa en af Helvetiens farlige Bjergstier. Pludselig glider den Ene (Hundens Eier) ud, og er allerede paa Glid ned ad den bratte Klippevæg. Hans Ven griber fat paa ham; men drages selv ud, og har endnu kun Hold med den

ene Haand ved Kanten. Uden Hjælp skulde han inden faa Secunder være nødt til at slippe, og Begge havde uden Redning været fortabte; men Hunden frelste dem: uden Betænkning greb han fat i den Øverste, og holdt ham saalænge til han fik hævet sig selv og sin Ven. Var her ikke Mere, end Instinct? Endnu kun eet Exempel baade paa Overlæg (Raisonnement) og Beslutningsraskhed, og tillige paa den tidtomtalte Tilbøielighed til Mennesket, fornemmeligt til at udkaare sig eet især til Herre og Ven. Til Begivenheden var Forfatteren Øienvidne. Fire Personer vilde paa Uhrhønsjagt; kun Een af dem havde en fuldkornmen paalidelig Hund. De Andre laane da en Saadan af en femte Jæger, som ikke selv kunde følge med. Den kante Hund havde ofte før været med, snart den ene snart den anden af Jægerne - uden sin Herre - men længere end en halv Dag kunde den 214 aldrig afsee ham, og løb altsaa hjem, naar der var en Pause i Jagten, Da Selskabet denne Gang agtede at blive borte flere Dage, førte det om Natten i Vogn den laante Hund hen til Jagtpladsen, en 4 à 5 Miil fra deres Hjem, og hvor den ikke før havde været. Det gik nu ret godt den første halve Dag; men da begyndte Hunden at blive urolig, foer omkring i Heden og ledte om sin Herre, og kun Skud kunde give dens Længsel en anden Retning, og kalde den tilbage. Da dette flere Gange var skeet, og Man endeligt mistvivlede om at kunne styre Hunden længere, tog den pludseligt den Beslutning, som nu skal fortælles. Med ludende Hoved og virkeligt sørgende, havde den fulgt Selskabet i en Afstand, standset imellem, seet sig om, og kun ved venlig Kalden og Sigten med Geværerne ladet sig formaae til at gaae videre. Omsider staaer den ganske stille, hæver Hovedet, og efter nogen Betænkning farer den hen til een af Jægerne, springer loggrende og smaagjøende rundt omkring ham, gjør adroit og, kort sagt! ganske umiskjendeligt kaarer ham til sin Herre. Fra dette Øieblik tog den med sædvanlig Iver Deel i Jagten, og hang, lige til Hjemkomsten, med inderligste Hengivenhed ved den Nyvalgte, uden at ændse de andre Jægere, med Hvem den dog før havde staaet paa lige Fod. Er her ikke meget Mere, end Instinct?

At den nyttige, for Mange uundværlige, den lærvillige, trofaste Hund, denne utrættelige Deeltager i Møie, denne modige Deeltager i Fare - at den er bleven agtet og gjenelsket af Menneskene, det er ikke Meer, end rimeligt og billigt. Preussens Frederik den Anden havde sin kjære *Biche*, og Danmarks Frederik den Anden sin *treuer Wildbrad** Norges Olaf Trygvesen sin *Vige*, og - Hvo kan opregne alle dem, der hos deres *umælende* Venner have fundet og paaskjønnet den *uegennyttige Kjærlighed og urokkelige Troskab*, de saa ofte forgjæves søgte hos de talende? Hvor kan dét da undre os, at vi i vore hedenske Forfædres Grave finde Hundebenen ved Menneskebeeen? Med Helten fulgte - i Døden som i Livet - Hvo der elskede ham meest: hans Fostbroder, hans Hest, hans Hund. Med ham bestege de Baalet; med ham bestege de det brændende Skib; med ham nedstege de i Høien, der tillukkedes over dem, og for evigt begrov dem i Mørke og Glemsel.

Men - ikke allevegne er det ædle Dyr saaledes agtet. Der gives

* - 215

Lande, hvor det rangerer under Svinet, og hvor dets Navn er det værste af alle Skjeldsord. De gamle Ægypter, der byggede Templer for *Katte*, havde næppe et Hul for Hunde. Tyrkerne regne dem endnu lige med Vantroende, og i deres Stæder gaae de huusvilde og herreløse omkring - firbenede Lazaroner - og nære sig af Aadsler og Uhumskheder: de taales blot som et Renovationslaug, og foragtes. Og saaledes omtrent er deres Tilstand i hele Orienten, eller nøiere bestemt: saavidt som Islamismen strækker sig. Aarsagen hertil ligger temmeligt nær for Øie: disse Nationer *behøve* dem ikke, og savne dem ikke, fordi de have, og altid have haft andre Huusdyr, som tilfredsstille deres faa Fornødenheder. Ørkens Nomade eier sin Kamel, hvis Haar forsyner ham med Hæder og Telte, hvis Yver nærer ham, hvis hurtige Been bærer ham fra Øe til Øe over det uhyre Sandhav; for de ældre Scyther, for de yngre Tartarer gjorde og gjør endnu den ædle Hest ethvert andet Huusdyr overflødig; og andre sydasiatiske Folkeslag eie tilmed: Oxen, Æslet og Faaret: en Riigdom, som gjør dem Savnet af andre let og umærkeligt. Og hertil kommer, at *ingen af de opregnede Nationer ere Jægere*. De ere alle mere *Hyrder, end Jorddyrkere*, og Mange af dem endog aldeles *nomadiske*.

At Hunden, hvor dens Opdragelse forsømmes og den selv henlever i Lediggang, Foragt og Mishandling, forfeiler sin Bestemmelse og fordærves, det er ikke Meer, end hvad der skeer med Mennesket - det enkelte og hele Samfund: Hunde og Zigeunere staae i Tyrkiet paa eet Trin; lumske, bedragerske, tyvagtige, feige ere de Alle tilhobe. Men mærkeligere er det, at Hunden ogsaa kan *opdrages* til Laster, til Tyveri, til Grusomhed; den antager ofte Opdragerens Caracteer, saa Man er nær ved at turde sige: "ligesom Herren er, saa følge ham *Hunde*." 216 De guld- og blodtørstige Spanier lærte deres Hunde at sønderrive Caraiber; den barbariske Helt Olaf Trygvesens *Vige* agerede undertiden Skarpretter, og Man har flere end eet Exempel paa, at Pudler kunne vorde de snueste og behændigste Pengetyve. Men godmodige Mennesker derimod have gjerne Hunde af samme Caracteer: Grønlændernes, skjøndt indbyrdes bidske og halvville, som deres Herrer, ere fromme mod Mennesker, især mod Børn, der kunne gjøre ved dem Hvad de ville.

Endeligen kunne vi ikke lade uberørt en Natur-Egenskab, som Hunden ene har tilfælles med Mennesket, og som afgiver end eet paafaldende Vink om, at dette Dyr af Skaberen ret egentligt er bestemt til vort bestandige Selskab: *det kan leve under alle Himmelegne, Uge fra de allerkoldeste til de allerhedeste*. Hesten, Katten, Svinet taale vel de sidste, men naae derimod ikke op over Polarkredsen; lisbjørnen kommer ikke neden for denne; Ræven og Haren, der udholde de arctiske Landes frygtelige Kulde, trække sig tilbage fra de tropiske Egenes brændende Sol. Hunden alene følger os overalt, vor tro og uforfærdede Bundsforvandte i Kampen mod Novaja Semljas Bjørne og Senegambias Løver.

Til Slutning ville vi fremsætte nogle Tanker over et Spørgsmaal, der tusinde Gange er gjort, men endnu aldrig tilfredsstillende besvaret; langt fra ikke fordi vi hertil troe os istand, men fordi det altid medfører en vis særdeles Moro at behandle dunkle Æmner - saadanne, om hvilke Man frit kan opkaste saamange Gjætningssatser Man behager, uden Frygt for, med Skamme at slaes af Marken. Spørgs-maalet er dette: "*hvorfra er Hunden?*" eller: "fra Hvem nedstammer den?"

Naar Man seer hen til de mangfoldige Arter af denne Dyreslægt, af hvilke Man ikke kjender en enestes Oprindelse eller Alder, viser Spørgsmaalet sig endnu mere forviklet og vanskeligt; og de, som ville give dem Alle en fælleds Stammefader, komme temmeligt i Klemme med deres System - uden at vi just derfor tør fordriste os til at omstøde det. Hvilken uhyre Afstand er der ikke mellem den store Dogge og den lille Bologneser? mellem Mynden og Mopsen? den Første ligner dog øiensynligt langt mere Ulven. Kan vel den spinkle Vindspiller regnes i Slægt med den muskuleuse Bulldog? ell. tør den dvergagtige Gravhund med sine Dragkistebeen paastaae, at have Ahnherre tilfælleds med den kæmpebyggede Slagterhund? Og dog 217 har dette hidtil været den almindelige Mening. Men lad os betragte enhver Hypothese især! der ere egentlig fem.

Den første gjør *Ulven* til alle Hundefamiliers eneste Stamfader. Vel er det saa: foruden at have Beenbygning tilfælleds, findes flere Hundearter, som meer eller mindre ligne *Ulven*. Det er f. Ex. Mynden, Doggen, Slagterhunden, men allermest den grønlandske eller Eskimohunden, der aabenbart seer ud som en Halvbroder til den nordamerikanske *Ulv* (der dog er væsentligt forskjellig fra den europæiske), har og samme Tungemaal, da den ikke gjør, men tuder. Vel er det saa: at *Ulven*, tæmmet, kan yngle med en Hund af passende Størrelse; men Hvad beviser da dette? Hesten og Æslet yngle sammen, Tigeren og Løven ligesaa; Uhrhanen parrer sig med Røien, Kanariefuglen med Irisken; men dette forleder dog Ingen til at bestemme en fælleds Oprindelse for disse mesallierede Par. Men foruden den allerede anførte Indvending (Hundearternes store Forskjellighed) mod denne Hypothes, fremsætte vi endnu tre andre.

1) Af *Ulvens* indvortes Egenskaber findes hos de allerfleste Hundearter faa eller ingen tilbage: skulde da dens Despotcaractertræk: Lumskhed, Grusomhed og Feighed, saa reent kunne forsvinde hos dens Efterkommere, at Man hos Fleerheden af dem endog bemærker de lige modsatte: Ærlighed, Godmodighed og Tapperhed? Og skulde *Ulvens* Menneskeskyhed og Hang til Frihed saa let kunne forvandles til Kjærlighed til Menneskene og deres Herredømme?

2) Det er næppe tvivlsomt, at der ligger i Menneskets og alle firføddede Dyrs Legemer - om ikke just en bestemt Tendents - saa dog en Beqvemhed til ved Forplantning at forstørres. Hvis ikke saa var, skulde Menneskene ved deres forkjælede Opdragelse, naturstridige Levemaade og Sygdommes Legioner forlængst være indskrumpede til Lilleputter. Vi see tværtimod, at de meest forfinede Folkeslægter i legemlig Størrelse slet ikke staae tilbage for de vildeste Horder; ja at de enkelte Kæmpeexemplarer netop maae søges blandt Hine. Vi have i de nyere Tider erfaret, at den tamme Oxe kan naae en Højde af 3 Alen og derover, med tilsvarende Drøide, og Hesten en Elephantstørrelse af 4 Alen og derover. Selv blandt Hundene bemærke vi, at en Tæve ofte tillægger Hvalpe, der vorde dobbelt saa store som Moderen. Hvorledes skulde det da gaae til, at ingen af Hundearterne naae *Ulvens* Størrelse og Styrke; men at de næsten Alle krybe ned ad - Nogle til rene Dværge?

218

3) Dersom Hunden skulde nedstamme fra *Ulven*, hvoraf forklare vi da den Førstes *medfødte* Frygt for og Had til den Sidste?

Der kunde endnu siges Mere om denne Materie; men det Anførte tykkes os Nok for at vise: at i det Høieste kun enkelte Hundearter tør kaldes *langt ude beslægtede* med *Ulven*, dog blot som *Sidelinier*, omtrent som Zebraen med Hesten, som Kaninen med Haren o.s.v.

Den *anden Hypothes* udkaarer Ræven til Stammefader for Hunden, Ogaa herimod sætte vi (paa No. 2 nær) Alt hvad der er sagt om den Første.

Den *tredie* og nyeste antager Jakalen i Rævens Sted. Men Hvad er Jakalen Andet, end den østerlandske og tropiske Ræv? Han og hans nordiske Broder ere næppe at kjende fra hinanden.

Den *fjerde* Gjætning, der vistnok kommer Maalet langt nærmere, er paa een oprindelig Hundearter, hvorfra alle de øvrige skulle nedstamme. Og den *femte* forener de første fire under Eet.

Efter at have fremsat vore Tvivl om Rigtigheden af vore Forgængeres, ville vi - for at give revnge - opstille endnu een Hypothes af vor egen Fabrik.

Vi antage næmlig flere oprindelige Racer ved Siden af hverandre, der siden ere forblandede, og bave frembragt de øvrige. Da af andre Dyr - ei alene tamme, men ogsaa vilde - gives to, tre og flere forskjellige Urstammer, synes det os ogsaa overensstemmende med Skaberens Viisdom og særdeles Forsorg for Mennesket, fra Begyndelsen af at frembringe flere forskellige Arter af det Dyr, der skulde vorde Mandens første Ledsager ud af Naturens vilde Stand, og hans Medhjælper til Jordens Undertvingelse; samt at enhver Art ansattes i den Egn, hvor dens Egenskaber kom den begyndende Nybygger meest til Nytte. - Lige-saa

rimeligt som det er, at Hesten paa Sletterne og den paa Bjergene, at Beduinens smækre Ganger og Høiskottens lille kraftige Pony have - efter deres Bestemmelse - hver havt sine særskilte Stammeforældre; saa troligt er det og, at enhver, i Henseende til Clima, Jordskikkelse, animalske og vegetabiliske Frembringelser forskjellig Egn, ogsaa er tildeelt sin egen særskilte Hundear. At bestemme hvilke og hvormange disse monne være, og hvilke der siden ere opstaaede ved Stammernes Krydsning - med andre Ord, hvilke der ere *Ægte* og hvilke *Blandinger* - kunde maaske ikke være saa vanskeligt som vidtløftigt, og føre os forlangt ud over dette Skrivts Grændser. Vi ville alene gjøre opmærksomme paa: at visse Arter, f. Ex. Mynden og Gravhunden, 219 bestandigt vedligeholde sig i oprindelig *Ægthed*, uagtet alle de Blandingsarter, de bidrage til at frembringe; hvilket derimod ikke er Tilfældet med de Sidste, da disse ideligen variere.

Den vigtigste Indvending, som kunde gjøres mod dette System, var vel følgende: "Af alle andre tamme Dyr findes endnu, enten hist eller her paa Jordkloden, flere eller færre i vild Tilstand, hvorfor da ikke ogsaa af Hunde?" - Vel kunde vi hertil strax svare: "der *findes* vilde Hunde;" men vi ville ikke tage vor Tilflugt til en Paastand, om hvis Rigtighed vi selv staae i stor Tvivl.* Thi vel ere i mennesketomme Ørkener, f. Ex. i Sydafrika, af Reisende antrufne Flokke af vilde Hunde; men mon disse ikke have oprindeligt været *tamme?* saaledes som der paa de caraibiske Øer, da Boucanierne efterhaanden forlode disse med deres Haandværk, Jagten, forefandtes enkelte Kobler af herreløse Hunde, der dreve Jagten for egen Regning.** Men vi sige derimod, som vi mene det: "Der gives ingen vilde Hunde, fordi disse Dyr fra Begyndelsen af ere skabte tamme, eller dog med en Beqvemhed og en Drivt til, *efter Alfrebringerens Planer fremfor alle at vorde det.*"

Og slutte vi hermed vore foreløbige Bemærkninger, for hernæst at tage fat paa Beskrivelsen af hver særskilt, til Jagten brugelig Art at disse vore, over alle andre yndede, Medskabninger.

* *
— — 220

221